

at man inden 1919 vil have et nogenlunde let Pengemarked. Der er ødelagt saa kolossale Værdier, der vil blive saa meget at oprette og at anvende Penge til, at man paa ingen Maade kan vente, at Vanskelighederne er forbi i 1919, og saa vilde det være lidet heldigt, om alle disse Laan paa een Gang i en Bunke skulde indfries. Jeg siger: paa een Gang, for jeg tror ikke, der er Grund til at vente, at noget vil blive indfriet ekstraordinært før 1919. Nu ser jeg meget vel, at der kan være Vanskeligheder ligeoverfor Pengeinstitutterne, men jeg vil dog henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, om det ikke var muligt paa en eller anden Maade at faa det saaledes, at denne Grænse: „inden Udgangen af 1919“ ikke stod saa bestemt og uigenkaldeligt, men at der var Mulighed for dog delvis at udstrække Laanenes Varighed længere. Det maatte naturligvis ske ved Forhandlinger med Bankerne.

Det er antydet andetsteds, at det muligen kunde være hensigtsmæssigt, om denne Laanekasse traadte i en vis Forbindelse med Kongeriget Danmarks Hypotekbank. Denne Henstilling kan jeg for mit Vedkommende ganske tiltræde. Hypotekbanken er i den Situation, at en Hovedside af dens Virksomhed er stoppet op, nemlig Stiftelse af Laan og Udsendelse af danske Papirer til Udlandet. Derved er der blevet Arbejdskraft med mere disponibel. Det forekommer mig da, at det vilde være naturligt, om Administrationen af dette nye Pengeinstitut blev overladt til Hypotekbanken. Der vilde i alt Fald kunne opnaas en ikke ringe Besparelse derved, og det udelukkede paa ingen Maade, at der ved Siden af Hypotekbanken stod en Komité, som bestemte, om og hvorledes Pengene skal anvendes, det er altsaa kun Administrationen, jeg tænker paa.

Medens jeg altsaa mener, at Lovforslaget er et godt Arbejde, som bør fremmes saa vidt muligt hurtigt, vil jeg dog anbefale, at der bliver nedsat et Udvalg til Sagens Overvejelse, særlig for at der kunde forhandles med Regeringen om Maaden, hvorpaa Laanene skal anvendes. Jeg har saa meget mere Anledning dertil, som der i Lovforslaget og de medfølgende Bilag findes Antydninger af, at man har tænkt sig Laanene anvendt paa en noget anden Maade, end jeg har omtalt. Maaske tager jeg fejl, jeg ønsker det. Men jeg fik det Indtryk af disse Antydninger, at der var tænkt paa noget andet fra Regeringens Side.

Oluf Jensen: I Bemærkningerne til dette Lovforslag anføres som Motiv til dets Fremsættelse: at søge offentlige Arbejder fremmet saa meget som muligt for derved at begrænse og modvirke Arbejdsløsheden. Det er jo Hovedmotivet til dette Lovforslag. Den højtærede foregaaende Taler berørte, at det er fremkommet efter Overenskomst mellem Regeringen og Bankerne. Jeg vil dertil føje, hvad jeg ogsaa synes er et vigtigt Moment, at de kommunale Autoriteter, baade Købstadforeningen som Repræsentant for Byraadene og Amsraadsforeningen som Repræsentant for Amtskommunerne, har været Deltagere i disse Forhandlinger, og alle har vi været enige om, at det Lovforslag, her er blevet fremsat, i det væsentlige er godt, og at vi kunde tiltræde det. Vi fra Købstadforeningens Side har ønsket enkelte Ændringer deri, men har maattet bøje os, for at ikke Sagen skulde strandede, idet Bankerne hævdede, at vore Ønsker med Hensyn til enkelte Punkter kunde de ikke gaa ind paa. Vi havde da ikke andet Valg end at gaa ind paa Bankernes Fordringer. Jeg er enig med den højtærede Minister i, at Loven vil blive en Hjælp for Købstadkommunerne. Hvad det første Punkt i Motiverne angaar, saa meget som muligt at begrænse og modvirke Arbejdsløshed, kan vi vist alle være enige om, at der for Tiden ikke kan siges at være væsentlig Arbejdsløshed, men vi kan vist være lige saa enige om, at naar vi naar Foraaret, vil det vise sig, at der i alt Fald indenfor Byggefagene, blandt andet hos de private Byggehaandværkere i Provinserne, vil blive en ikke lille Arbejdsløshed, som det er om at gøre, at Kommunerne kan afhjælpe ved at sætte Arbejder i Gang.

Forinden dette Lovforslag fremkom og Forhandlingerne, som fandt Sted mellem Ministeriet, Bankerne og Bestyrelserne for Købstadforeningen og Amsraadsforeningen, var afsluttede, er der indhentet forskellige Oplysninger fra Kommunerne, saaledes som det staa anført her, om, hvilke Arbejder der for Tiden er i Gang i Kommunerne, hvilke Arbejder der er besluttet, men ikke iværksat, hvilke Arbejder der ønskes uden dog endnu at være besluttede. Den ærede foregaaende Taler har rejst forskellige Betæneligheder med Hensyn til, hvilke Arbejder disse Penge skulde bruges til. Men jeg tror, at man af de indhentede Oplysninger vil se, at de Arbejder, som ønskes, og som, efter hvad Motiverne oplyser, andrager for Købstæderne lidt over 17 Mill. Kr. og for